

FOTO: DAN IONARIU / VISTA

CÂT COSTĂ EDUCAȚIA PRIVATĂ

40.000 de lei costă educația unui copil de la grădiniță și până la absolvirea unui masterat în sistemul de învățământ privat. Metode moderne, manuale inedite și dotări materiale la cele mai înalte standarde sunt facilitățile educației private **DE LAURA GRIGORE ȘI LOREDANA SÂNDULESCU**

O grădiniță, o școală sau o universitate particulară au devenit în ultima perioadă o alternativă preferată de părinți pentru educația copilului lor. De multe ori, părinții nu se mai uită la suma pe care o scot din buzunar deoarece gândesc că propriul copil merită multe zerouri. După 1990, ca urmare a nevoii directe de specialiști cu studii superioare, primele instituții de învățământ particular care au apărut au fost universitățile particulare. Prima instituție de învățământ superior particulară a fost Universitatea Ecologică, apărută în aprilie 1990. De

asemenea, la acel moment exista și un surplus de absolvenți de liceu care nu au putut fi absorbiți de unitățile de învățământ de stat. În plus, numărul de locuri la facultățile cu concurență mare, precum drept, medicină sau actorie, era foarte mic, în comparație cu cererea. Însă nici învățământul particular preuniversitar și preșcolar nu s-a lăsat prea mult așteptat și în câțiva ani, respectiv în perioada 1993-1994, au apărut primele grădinițe, școli primare și licee particulare. Este vorba despre Liceul Internațional de Informatică din Constanța și Grădinița Domino din București. "Nevoia educației private în România a fost dată pe de o

INVESTIȚIE Pentru construirea și darea în folosință a unei grădinițe se investesc minimum 100.000 de euro, iar pentru o universitate privată suma poate depăși chiar zeci de milioane de euro

parte de tendința de aliniere la contextul internațional, unde educația privată avea o imagine pozitivă și superioară celei de stat, și pe de altă parte de diversificarea cererii de educație care a impus o flexibilizare a ofertei pe care sistemul educațional de stat de la momentul respectiv nu o putea prezenta", este de părere Mirela Claudia Dracinschi, director la Centrul de Resurse pentru Educație și Familie Doxamus Iași.

În prezent, conform Ministerului Educației și Cercetării, învățământul preuniversitar particular din România înregistrează un număr de 669 de unități de învățământ care au fost înființate și funcționează conform legii: 284 la nivel preșcolar, 61 la nivel primar, 23 la nivel gimnazial, 32 pentru școala de arte și meserii, 74 la nivel liceal și 195 la nivel postliceal. La nivel de învățământ superior, funcționează 29 de universități particulare acreditate și 23 autorizate provizoriu de Consiliul Național de Evaluare și Acreditare Academică. "Consider că la ora actuală atât unitățile de învățământ particular preuniversitar cât și cele de învățământ superior au adoptat, cel puțin la nivel curricular, un model adaptat situației din România. Afirmatia poate fi susținută de faptul că în unitățile de învățământ preuniversitar se pune accentul pe studierea limbilor de circulație internațională, se stimulează abilitățile de comunicare a elevilor, se stimulează spiritul de echipă, se caută să se ofere o dezvoltare individuală a elevului pentru a-i descoperi și stimula vocația", afirmă Mihai Scarlat, consultant independent. Pe lângă metodele educaționale moderne și dotarea materială, învățământul particular oferă și alte servicii care vin în sprijinul unor părinți ocupați, cum ar fi programul prelungit până la orele 17, transportul până și de la unitatea de învățământ. "Consider că doar modelele au fost importate, căci modalitatea de punere în practică, organizarea și mentalitatea educatorilor sunt românești. De asemenea trebuie să luăm în considerare și faptul că investitorii în educație respectă aceleași limitări date de nevoile concrete ale pieței educaționale românești", spune Mirela Claudia Dracinschi. De asemenea, ea mai spune că instituțiile de învățământ de stat nu au de suferit întrucât oferta educațională a investitorului privat este una complementară, care acoperă anumite nevoi mai restrânse decât învățământul de masă. "Din contră, această stare de fapt impune o flexibilizare și o creștere a calității și eficacității datorate mediului concurențial", precizează Dracinschi. La rândul lui, Mihai Scarlat spune că instituțiile de învățământ particular preuniversitar nu reprezintă o amenințare pentru cele de stat datorită, pe de o parte, taxelor percepute, iar pe de altă parte datorită mentalității sau mai bine spus a unei inerții în virtutea căreia se consideră că învățământul de stat formează caractere și personalități capabile să facă față cerințelor ulterioare. "Trebuie să recunoaștem că dacă înainte de '90 și imediat după '90 absolvenții de liceu făceau față unor examene de admitere dure în universități, în prezent admiterea se face pe bază de concurs de dosare, ceea ce periclitează sever calitatea studenților. Universitățile de stat au recurs la concursul de dosare nu numai pentru a face față concurenței învățământului particular, dar și din cauza calității slabe a absolvenților de liceu", mai spune Mihai Scarlat.

BUGETUL CÂNTĂREȘTE CEL MAI MULT ÎN ALEGERE

Învățământul particular preșcolar este, fără niciun dubiu, o alternativă eficientă pentru formarea personalității unui copil. Se folosesc metode educaționale ce scot în evidență propria personalitate a individului și-l pregătesc nu numai din punct de vedere informațional, ci

și formal. Această formă de învățământ este preferată de clienții care doresc să primească un raport optim calitate/preț, care conștientizează faptul că investiția în educație merită, care doresc o mai mare individualizare a învățării și o formalizare mai scăzută, care manifestă o atitudine deschisă față de problematica socială și, nu în ultimul rând, dispun de resurse financiare corespunzătoare. "Învățământul privat preuniversitar și preșcolar se adresează, în special, persoanelor cu venituri peste medie, cu un program foarte încărcat. Din această categorie recurg la formele de învățământ particular în special părinții care nu se simt siguri pe propria lor educație și doresc să ofere copiilor lor o formare superioară față de cea pe care au primit-o ei, precum și părinți care doresc să creeze lideri din copiii lor", spune Mihai Scarlat. Unii părinți cu venituri peste medie nu recurg la învățământul particular pentru că au senzația că-și vor marginaliza copilul dacă îl vor înscrie într-o astfel de instituție. Aceștia se gândesc că interacțiunea între copii indiferent de starea lor materială și socială este benefică. Copiii înscriși la școlile private, atât prin setul de valori moștenit din familie, cât și prin procesul educațional, sunt mai comunicativi și mai siguri pe ei, au un spirit de echipă mai dezvoltat ca aceia din instituțiile de stat. Profilul părintelui care își înscrie copilul la o instituție particulară de învățământ este cel cu o poziție socială bună, nivel educațional superior sau cel puțin cu aspirații educaționale ridicate și implicat mult în carieră. "Copilul este beneficiarul direct al serviciilor, dar participă într-o măsură scăzută la decizia educațională. Vocea sa este simțită mai pregnant în raport cu satisfacția sau starea de bine consecutivă programului educațional. În mare parte, copilul va fi rezultatul multiplicării modelului social la care aderă părinții și va reprezenta ulterior oglinda investiției sau neglijării în educație", spune reprezentantul centrului Doxamus, Mirela Claudia Dracinschi.

Pentru un investitor în sistemul educațional privat, cel mai dificil obstacol este să obțină credibilitatea în fața publicului țintă. Pe de o parte el trebuie să convingă marea masă de părinți că are intenții serioase și privește investiția ca pe un parteneriat cu familia, și nu strict ca pe o afacere. Pe de altă parte trebuie să convingă publicul țintă, segmentul de părinți pe care îl vizează, că are ceva în plus de oferit față de altă instituție particulară similară. Investițiile în învățământul particular sunt destul de substanțiale, minimum 100.000 de euro pentru o grădiniță, și ajungând până la zeci de milioane de euro în cazul universităților particulare acreditate. De cealaltă parte a baricadei sunt părinții, care pentru a oferi o educație într-o formă de învățământ particular trebuie să scoată în medie 2.000 de RON/an, ceea ce înseamnă că pentru 15 ani de învățământ preuniversitar se ajunge la 30.000 RON numai taxele de școlarizare, până la admiterea într-o universitate. Un ciclu universitar complet, inclusiv cu un masterat, urcă nota de plată cu încă 10.000 RON. Suma totală a taxelor reprezintă echivalentul unui automobil de condiție medie, după cum spune Mihai Scarlat. Acestea ar fi cheltuielile minime pentru un părinte care nu trebuie să-și trimită copilul la studii în altă localitate, unde la cheltuielile cu taxele se mai adaugă și cele legate de cazare. "La nivel de grădiniță privată nivelul taxelor percepute este între 100 și 1.000 de euro anual. La nivelul învățământului preșcolar, în funcție de pachetul de servicii ales, taxele oscilează între 1.000 RON, numai taxe de școlarizare pentru program de 4-6 ore, și 2.000-3.000 de RON pentru program prelungit până la ora 17, servirea mesei în unitatea de învățământ, transportul de la și până la școală", declară consultantul independent Mihai Scarlat.

TAXE MAI MARI LA STAT

Orașul în care învățământul particular este cel mai bine dezvoltat este, evident, Bucureștiul, cu 23 de universități acreditate și autorizate provizoriu și 15 licee particulare. Capitala este urmată de Iași cu 7 universități și 5 licee, Timișoara cu 5 universități și 5 licee, Cluj cu 4 universități și 5 licee, Constanța - 3 universități și 5 licee, Brașov - 4 universități și 5 licee și Craiova cu 2 universități și 3 licee. La nivel de învățământ superior oferta educațională se polarizează spre specializări precum dreptul, economia, finanțele, sociologia, psihologia și asistența socială. Conform Institutului Național de Statistică, din 155.000 de studenți înscriși la universitățile particulare în anul 2004-2005, doar 5.800 urmau cursurile unei facultăți tehnice. "Din acest punct de vedere consider că învățământul particular, cel puțin la nivel curricular, este mult mai adaptat cerințelor educaționale din țara noastră, față de cel de stat. Unitățile de stat continuă să producă anual șarje de specialiști în domenii tehnice care nu pot fi absorbite de o industrie în declin", consideră Mihai Scarlat. La nivel universitar învățământul particular începe să devină un concurent serios pentru învățământul de stat. Numeric situația stă astfel: există 56 de universități de stat acreditate și 29 de unități particulare acreditate. Pe lângă acestea mai sunt alte 23 de universități particulare cu aprobare de funcționare provizorie. Universitățile particulare sunt mai flexibile în ceea ce privește programa față de cele de stat și au o ofertă educațională mult mai atractivă. Paradoxal, nivelul taxelor la universitățile de stat este mai mare decât la cele particulare. Astfel, la o universitate particulară nivelul taxelor anuale este de 450-500 de dolari, iar la una de stat este de 800-900 de dolari. "Nu cred că în prezent se poate spune că unitățile de învățământ de stat au de suferit din cauza dezvoltării învățământului particular, cu toate că acesta începe să devină un concurent și absoarbă o parte din absolvenții de liceu. Pe lângă prestigiul care și l-au creat anumite universități de stat, prestigiu care uneori se impune și în fața angajatorilor care selecționează absolvenții de facultate, legislația în vigoare avantajează net universitățile de stat. De exemplu unei universități particulare i se cere pentru acreditare să aibă doar 25% din personal angajat cu carte de muncă, ceea ce permite cadrelor didactice de la stat să aibă o normă și într-o instituție particulară, evitându-se astfel migrarea personalului de la instituțiile de stat la cele particulare. Un alt truc folosit de universitățile de stat pentru obținerea finanțării guvernamentale este raportarea numărului de studenți din anul I, imediat după admitere. Admiterea este de obicei în iulie sau cel târziu în septembrie, iar anul școlar începe la 1 octombrie. În perioada scursă de la admitere până la începerea anului școlar o parte din candidații declarați admiși se retrag, diminuând astfel numărul de studenți înmatriculați în anul I. Cum finanțarea se face pe baza unui criteriu denumit student-echivalent rezultă de aici un surplus la finanțarea de bază", mai spune Mihai Scarlat.

MAI ESTE LOC LA GRĂDINIȚE ȘI LICEE

Viitorii investitori în învățământul privat vor putea "ataca cu succes" segmentul preșcolar și cel universitar, acesta fiind mai puțin exploatat, după cum spun specialiștii din piață. Numai la nivelul capitalei, în 2005 au fost 10.360 de locuri în grădinițele particulare, din care au rămas neocupate doar 10%. La nivelul învățământului superior, cu toate că investiția este foarte mare, iar procedura de autorizare sau acreditare este foarte complexă, este loc pe piață, datorită cererii tot mai mari de specialiști în domenii de vârf precum IT&C, finanțe banci și/sau de frontieră bioinginerie, astrofizica etc. De asemenea, domeniile tradiționale precum drept, economie, medicină, psihologie și sociologie continuă să atragă noi candidați. "În opinia mea direcțiile de dezvoltare sunt zonele de nișă care nu pot fi acoperite de învățământul de masă și educația

CÂT COSTĂ SĂ ÎȚI ASIGURI COPILUL?

Portofoliul de produse și servicii al ING Asigurări de Viață include două tipuri de asigurări pentru copii: Debut 18 și Academica. "Beneficiarul acestei asigurări trebuie să fie copilul ale cărui studii sau alte cheltuieli vor fi finanțate, el fiind îndreptățit să primească indemnizația de asigurare, într-o singură tranșă sau sub formă de rente anuale, începând cu data de expirare a perioadei de plată a primelor", spune Bram Boon, director general la ING Asigurări de Viață. Debut 18 este un plan financiar prin care clientul poate asigura copilului o importantă și necesară sursă de venit pe perioada studiilor sau la începutul vieții sale independente. Produsul oferă acces la Programele de investiții ING Asigurări de Viață. Cel de-al doilea plan financiar special pentru copii, Academica, îmbină protecția specifică unei asigurări de viață cu acumularea de fonduri bănești necesare susținerii educației copilului. Prin intermediul acestui contract i se dă clientului posibilitatea să economisească, din timp, pentru anii de studenție ai copilului. "Foarte multe persoane încheie aceste asigurări foarte curând după nașterea copilului, având astfel avantajul de a putea acumula fonduri pe o durată mai lungă și, bineînțeles, de a oferi protecție copilului încă de la începutul vieții sale. Bineînțeles, rudele copiilor pot de asemenea să încheie o astfel de asigurare. Clienții ING care au ales acest tip de asigurare sunt în mai mare proporție femei, cu vârste cuprinse între 30 și 39 de ani", declară Bram Boon. Calculul primei de asigurare depinde de mai mulți factori: vârsta și sexul persoanei asigurate, starea sa de sănătate, durata contractului, valoarea dorită a rentelor. În cazul produselor ING, prima minimă anuală pentru asigurarea tradițională este 550 RON, iar pentru cea de tip unit-linked este 600 RON. "Vânzările de planuri financiare pentru copii au înregistrat o evoluție pozitivă de la an la an. Nevoia permanentă de a oferi un viitor mai bun copiilor, creșterea popularității acestui tip de produs, creșterea continuă a cheltuielilor cu educația copilului și conștientizarea rolului unei astfel de asigurări au fost unii din factorii care au favorizat dezvoltarea acestui segment", mai spune Bram Boon. În 2006, planurile financiare pentru copii au ajuns la 22,6% din numărul total de polițe încheiate. Numărul de contracte încheiate în 2005 a fost cu 3% mai mare față de 2006, fiind rezultatul direct al unei campanii de promovare.

pentru copiii cu nevoi speciale, iar piața este deschisă și altor jucători", adaugă Mirela Dracinschi.

Aderarea la Uniunea Europeană deschide învățământului particular noi surse de finanțare pe baza proiectelor cu finanțare comunitară. Atât instituțiile preuniversitare cât și cele universitare își vor putea extinde baza materială și își vor putea perfecționa personalul prin accesarea fondurilor comunitare. "Sunt convins că prin acest surplus de fonduri, prin permanenta perfecționare a personalului și prin schimbarea percepției populației, învățământul particular va deveni un concurent real pentru cel de stat. Concurența nu va avea ca efect periclitarea stabilității învățământului de stat, ci va forța factorii de decizie din domeniul educațional de stat să regândească programa de învățământ și să adopte o nouă manieră de educație care să pună în valoare vocația fiecărui individ", este de părere Mihai Scarlat, consultant independent. **Biz**